

พระราชบัญญัติ

การดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญา

พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญา พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กิจการดูแลผลประโยชน์” หมายความว่า การทำหน้าที่เป็นคนกลางเพื่อดูแลการชำระหนี้ของคู่สัญญาให้เป็นไปตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญาดูแลผลประโยชน์ โดยกระทำเป็นทางค้าปกติและได้รับค่าตอบแทนหรือค่าบริการ

“สัญญาดูแลผลประโยชน์” หมายความว่า สัญญาที่ทำขึ้นระหว่างคู่สัญญากับผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา โดยผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาตกลงจะดูแลการชำระหนี้ของคู่สัญญาให้เป็นไปตามที่คู่สัญญาตกลงกันไว้

“คู่สัญญา” หมายความว่า คู่สัญญาตามสัญญาต่างตอบแทนใด ๆ ที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งมีหนี้ในการโอนหรือส่งมอบทรัพย์สินหรือเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้ และคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งมีหนี้ในการชำระเงินตามสัญญา

“ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้

“บัญชีดูแลผลประโยชน์” หมายความว่า บัญชีเงินฝากที่ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาเปิดไว้กับสถาบันการเงินในนามของตนเพื่อประโยชน์ของคู่สัญญา

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

(๑) ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(๒) ธนาคารที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับการประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการกำกับการประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ในการทำสัญญาต่างตอบแทนใด ๆ คู่สัญญาอาจตกลงกันจัดให้มีผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา โดยการทำสัญญาดูแลผลประโยชน์และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ สัญญาดูแลผลประโยชน์ต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของคู่สัญญาและผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา และอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของคู่สัญญาและผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา
- (๒) วันที่ทำสัญญาดูแลผลประโยชน์
- (๓) ชื่อสัญญาต่างตอบแทนที่กำหนดระหว่างคู่สัญญา
- (๔) ระยะเวลาหรือเงื่อนไขในการส่งมอบทรัพย์สินหรือเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้และการส่งมอบเงินของคู่สัญญา
- (๕) หลักเกณฑ์ในการโอนเงินออกจากบัญชีดูแลผลประโยชน์
- (๖) สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคู่สัญญาและผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา
- (๗) ค่าตอบแทนและค่าบริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผลประโยชน์
- (๘) รายการอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๗ ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญามีหน้าที่ในการดูแลให้คู่สัญญาปฏิบัติตามระยะเวลาและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาดูแลผลประโยชน์ และดูแลรักษาเงิน ทรัพย์สิน หรือเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้ที่คู่สัญญาได้ส่งมอบให้อยู่ในความครอบครองของตนพร้อมทั้งดำเนินการส่งมอบเงินและจัดให้มีการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในทรัพย์สินให้แก่คู่สัญญา

นอกจากหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาอาจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับสัญญาดูแลผลประโยชน์ตามที่มีข้อตกลงกับคู่สัญญาได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๘ ในกรณีที่คู่สัญญามีข้อตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ให้คู่สัญญาออกค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง ฝ่ายละเท่ากัน

และหากคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอให้มีการปฏิบัติหน้าที่เพิ่มเติมตามมาตรา ๗ วรรคสอง ให้คู่สัญญาฝ่ายนั้นเป็นผู้ออกค่าบริการตามที่ร้องขอ

อัตราค่าตอบแทนหรือค่าบริการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
ค่าตอบแทนหรือค่าบริการที่ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญามีสิทธิได้รับตามวรรคหนึ่ง ห้ามเรียกเก็บจากเงินในบัญชีดูแลผลประโยชน์

หมวด ๒

การประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์

มาตรา ๕ บุคคลตามมาตรา ๑๐ ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์ต้องได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ ผู้ซึ่งประสงค์จะได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕ ต้องเป็นสถาบันการเงิน หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้นิติบุคคลใดประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำรงฐานะการเงิน การวางหลักประกันหรือหลักเกณฑ์อื่นใดให้นิติบุคคลดังกล่าวต้องปฏิบัติเพิ่มเติมจากหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

มาตรา ๑๑ ห้ามบุคคลใดนอกจากผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน

มาตรา ๑๒ ห้ามผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาซึ่งมีส่วนได้เสียกับคู่สัญญาไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญากับคู่สัญญาซึ่งตนมีส่วนได้เสีย

กรณีใดจะถือว่าเป็นการมีส่วนได้เสียกับคู่สัญญาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๓ ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาต้องจัดทำทะเบียนเกี่ยวกับสัญญาดูแลผลประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาต้องรักษาทะเบียน และสำเนาสัญญาดูแลผลประโยชน์ไว้ไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันที่ได้ลงรายการครั้งสุดท้ายในทะเบียนหรือวันที่ทำสัญญาดูแลผลประโยชน์ โดยจะเก็บไว้ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือรูปแบบใดก็ได้

มาตรา ๑๔ ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาต้องจัดเก็บทรัพย์สินของกลุ่มสัญญาแยกออกจากทรัพย์สินของตน โดยต้องจัดทำบัญชีทรัพย์สินของกลุ่มสัญญาแต่ละรายแยกออกจากบัญชีทรัพย์สินของตน รวมทั้งเก็บรักษาบัญชีดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญายื่นรายงานหรือเอกสารใด ๆ เกี่ยวกับการประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์ โดยจะให้ทำคำชี้แจงเพื่ออธิบายหรือขยายความแห่งรายงานหรือเอกสารนั้นด้วยก็ได้

มาตรา ๑๖ ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาผู้ใดประสงค์จะเลิกประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อรัฐมนตรีเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนเลิกประกอบกิจการ

ในการยื่นคำขออนุญาตตามวรรคหนึ่ง ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาต้องแสดงหลักฐานว่าได้ดำเนินการดังต่อไปนี้เรียบร้อยแล้ว

(๑) การบอกกล่าวให้ผู้สัญญาและผู้มีส่วนได้เสียทราบและใช้สิทธิตามกฎหมาย

(๒) การจัดการหรือโอนสัญญาดูแลผลประโยชน์ที่ยังมีผลผูกพันอยู่ให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญารายอื่นดำเนินการแทนตามที่ผู้สัญญาดกลงกัน

(๓) การจัดการโอนเงินในบัญชีดูแลผลประโยชน์หรือทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้บังคับสัญญาดูแลผลประโยชน์คืนให้แก่ผู้สัญญา ในกรณีที่ผู้สัญญาประสงค์จะเลิกสัญญาดูแลผลประโยชน์หรือไม่สามารถโอนสัญญาดูแลผลประโยชน์ให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญารายอื่นไปดำเนินการแทนได้

ในการพิจารณาอนุญาตตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขหรือมีคำสั่งให้ผู้ยื่นคำขออนุญาตปฏิบัติด้วยก็ได้

ให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาส่งคืนใบอนุญาตแก่รัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งอนุญาตให้เลิกประกอบกิจการ

หมวด ๓

สิทธิและหน้าที่ของคู่สัญญาและผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา

มาตรา ๑๓ เมื่อคู่สัญญาตกลงกันให้มีผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา ให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาดำเนินการจัดทำสัญญาดูแลผลประโยชน์ตามมาตรา ๖ และดำเนินการเปิดบัญชีดูแลผลประโยชน์เพื่อสัญญารายนั้นกับสถาบันการเงิน และนำเงินที่ได้รับจากคู่สัญญาฝ่ายที่ต้องชำระเงินฝากไว้ในบัญชีดูแลผลประโยชน์ดังกล่าวภายในหนึ่งวันทำการ

ให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาออกหลักฐานเป็นหนังสือรับรองการฝากเงินส่งให้คู่สัญญาฝ่ายที่ต้องชำระเงินทุกครั้ง โดยให้ถือว่าหลักฐานดังกล่าวเป็นหลักฐานในการปฏิบัติเกี่ยวกับการชำระหนี้เงินตามสัญญา และให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาแจ้งเป็นหนังสือให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งทราบถึงการฝากเงินนั้นโดยทันที

ในกรณีที่ทรัพย์สินที่คู่สัญญาต้องส่งมอบหรือโอนสิทธิเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญามีหนังสือแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินทราบและให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวบันทึกเป็นหลักฐานไว้ว่าอสังหาริมทรัพย์นั้นอยู่ภายใต้บังคับแห่งสัญญาดูแลผลประโยชน์ และห้ามจดทะเบียนโอนสิทธิในทรัพย์สินนั้นจนกว่าจะได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา

มาตรา ๑๔ ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาต้องมีหนังสือแจ้งให้คู่สัญญาทราบถึงรายการฝากหรือโอนเงิน และจำนวนเงินคงเหลือในบัญชีดูแลผลประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่คู่สัญญาได้ปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ในสัญญาดูแลผลประโยชน์ครบถ้วนแล้ว ให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาโอนเงินพร้อมดอกเบี้ยจากบัญชีดูแลผลประโยชน์ให้แก่คู่สัญญาซึ่งเป็นฝ่ายที่ต้องโอนหรือส่งมอบทรัพย์สิน และจัดให้มีการโอนหรือส่งมอบทรัพย์สินหรือเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้ตามสัญญาให้แก่คู่สัญญาซึ่งเป็นฝ่ายที่ต้องชำระเงิน

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งปฏิเสธการรับชำระหนี้ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับ

มาตรา ๒๐ การโอนเงินจากบัญชีดูแลผลประโยชน์ ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาต้องโอนเข้าบัญชีของกลุ่มสัญญาซึ่งมีสิทธิได้รับเงินโดยตรง และต้องแจ้งเป็นหนังสือให้กลุ่มสัญญาดังกล่าวทราบโดยทันที

มาตรา ๒๑ การเลิกสัญญาดูแลผลประโยชน์ไม่ว่าด้วยเหตุใด ไม่กระทบสิทธิของผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาที่จะได้รับค่าตอบแทนและค่าบริการเพื่อการทำงานที่ตนได้จัดทำไปแล้วตามสัญญาดูแลผลประโยชน์ เว้นแต่การเลิกสัญญาเกิดจากความผิดของผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญา

มาตรา ๒๒ เมื่อสัญญาดูแลผลประโยชน์เลิกกัน ให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาพิจารณาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้กลุ่มสัญญาฝ่ายที่ต้องชำระเงินได้รับเงินและดอกผลจากบัญชีดูแลผลประโยชน์ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาดูแลผลประโยชน์ หรือ

(๒) ให้กลุ่มสัญญาฝ่ายที่ต้องโอนหรือส่งมอบทรัพย์สินหรือเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้ได้รับเงินและดอกผลจากบัญชีดูแลผลประโยชน์ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาดูแลผลประโยชน์

ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดระยะเวลาการดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒)

มาตรา ๒๓ เว้นแต่ในสัญญาดูแลประโยชน์จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของกลุ่มสัญญาตามสัญญาดูแลผลประโยชน์ห้ามผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาส่งเงินหรือโอนทรัพย์สินให้แก่กลุ่มสัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจนกว่ากลุ่มสัญญาจะได้ทำความตกลงกันหรือศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

มาตรา ๒๔ เมื่อสัญญาดูแลประโยชน์สิ้นสุดลง และได้มีการโอนเงินออกจากบัญชีดูแลผลประโยชน์หมดสิ้นแล้ว ให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาปิดบัญชีดูแลผลประโยชน์ตามมาตรา ๑๗วรรคหนึ่ง และแจ้งให้กลุ่มสัญญาทราบโดยทันที

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาตกเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ หรือถูกทางการหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายอื่นสั่งระงับการดำเนินกิจการบางส่วนหรือทั้งหมด ให้เงินในบัญชีดูแลผลประโยชน์และทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้บังคับสัญญาดูแลผลประโยชน์ได้รับความคุ้มครองโดยไม่ถือเป็นทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้การยึดหรืออายัดในคดีแพ่ง ซึ่งผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือเป็นทรัพย์สินที่อาจแบ่งแก่เจ้าหนี้

ในคดีล้มละลายของผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาหรือเป็นทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้การห้ามจำหน่าย จ่าย หรือโอน ตามคำสั่งระงับการดำเนินการบางส่วนหรือทั้งหมด

เมื่อผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาตามวรรคหนึ่งถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และคณะกรรมการดำเนินการแยกเงินในบัญชีผู้ดูแลผลประโยชน์และทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้บังคับสัญญาดูแลผลประโยชน์ รวมทั้งมีอำนาจดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) รวบรวมเงินในบัญชีผู้ดูแลผลประโยชน์และทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้บังคับสัญญาดูแลผลประโยชน์ และจัดสรรคืนให้แก่คู่สัญญา ในกรณีที่คู่สัญญาประสงค์จะเลิกสัญญาดูแลผลประโยชน์

(๒) โอนสัญญาดูแลผลประโยชน์ที่ยังมีผลผูกพันอยู่ให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญารายอื่น ดำเนินการแทนตามที่คู่สัญญาตกลงกัน

(๓) ประนีประนอมยอมความ ฟ้องร้อง ต่อสู้คดี หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อให้การจัดการเงินในบัญชีผู้ดูแลผลประโยชน์และทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้บังคับสัญญาดูแลผลประโยชน์เสร็จสิ้นไป

ในการดำเนินการตามวรรคสอง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และคณะกรรมการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดดำเนินการแทนก็ได้

หมวด ๔

การกำกับดูแลและตรวจสอบ

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกำกับการประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมที่ดิน ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นไม่เกินห้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงการคลังแต่งตั้งข้าราชการของกระทรวงการคลังเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ในด้านการเงิน การบัญชี ภาษี กฎหมาย การคุ้มครองผู้บริโภค หรือการซื้อขายทรัพย์สิน

มาตรา ๒๗ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการออกประกาศตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์ตามมาตรา ๓
มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๒

(๓) ออกประกาศกำหนดค่าตอบแทนและค่าบริการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการ
ดูแลผลประโยชน์ตามมาตรา ๘

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่
รัฐมนตรีมอบหมาย

ประกาศตาม (๒) และ (๓) เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๙ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสองปี
ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ให้กรรมการนั้น
ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกัน
เกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๓๐ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง
พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องหรือทุจริตต่อหน้าที่ หย่อนความสามารถหรือมีความประพฤติ
เสื่อมเสีย

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๗) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของผู้ดูแล
ผลประโยชน์ของคู่สัญญา

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่ง เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๓๒ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมแทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการ อย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นับบทบัญญัติในมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๓๔ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ประกอบกิจการของผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาในระหว่างเวลาทำการ ของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบกิจการของผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญา รวมทั้งเก็บรวบรวมเอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญา

(๒) อาศัยเอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดีซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

(๓) สั่งให้กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของผู้ดูแล ผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญามาให้ถ้อยคำหรือให้แสดงหรือส่งสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตราหรือสิ่งอื่น อันเกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์ และหนี้สินของผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาและบุคคลข้างต้น

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการข่มขู่ หรือเป็นการค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๓๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๔ ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง
อำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคล
ที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงาน
ตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๕ การอุทธรณ์

มาตรา ๓๘ คำสั่งให้ชำระค่าปรับทางปกครองของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง
หรือมาตรา ๔๐ ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาที่มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่
วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

รัฐมนตรีต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับอุทธรณ์
คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑ โทษทางปกครอง

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ปรากฏแก่คณะกรรมการว่าผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาผู้ใด
ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๘ หรือ
มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ปรับปรุง ระวังการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือปฏิบัติให้ถูกต้อง
หรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๐ ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการพิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๔๑ ในการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษปรับทางปกครอง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด

ในกรณีผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครองให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่ง หรือมีแต่ไม่สามารถดำเนินการบังคับทางปกครองได้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับ ในกรณีถ้าศาลปกครองเห็นว่าคำสั่งให้ชำระค่าปรับนั้นชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาและบังคับให้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินขายทอดตลาดเพื่อชำระค่าปรับได้

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาต้องรับโทษปรับทางปกครอง ให้กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญานั้นต้องรับโทษปรับทางปกครองตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำ ความผิดนั้น หรือตนได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นแล้ว

มาตรา ๔๓ ให้รัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาใด

(๑) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือคำสั่งของรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๖ วรรคสาม

(๒) เคยถูกลงโทษปรับทางปกครองและกระทำการอันเป็นความผิดอย่างเดียวกันและถูกลงโทษปรับทางปกครองซ้ำอีก

(๓) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติที่มีโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญากระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๔๘

ให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งหมดสิทธิในการประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญานับแต่วันที่มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาดูแลผลประโยชน์ที่ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาได้ทำไว้กับคู่สัญญาก่อนถูกเพิกถอนใบอนุญาตและยังมีผลผูกพันอยู่และให้คณะกรรมการมีอำนาจดำเนินการโอนสัญญาดูแลผลประโยชน์ที่ยังมีผลผูกพันอยู่ให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญารายอื่นดำเนินการแทนตามที่คู่สัญญาตกลงกัน โดยให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าว

ในการดำเนินการตามวรรคสาม คณะกรรมการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดดำเนินการแทนก็ได้

ส่วนที่ ๒

โทษอาญา

มาตรา ๔๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๔๖ ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๔๗ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๔ หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาผู้ใด กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) หลอกลวงคู่สัญญาด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงที่ควรบอกให้แจ้งเกี่ยวกับกิจการที่ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญามีหน้าที่กระทำเพื่อประโยชน์ของกลุ่มสัญญาและการกระทำได้กล่าวทำให้ได้ไปซึ่งทรัพย์สินของกลุ่มสัญญา

(๒) ยักยอกหรือทำให้เงินในบัญชีดูแลผลประโยชน์ลดลงจากจำนวนที่คู่สัญญาได้ฝากไว้

(๓) กรอบครองทรัพย์สินของกลุ่มสัญญาซึ่งผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาได้รับไว้เนื่องจากการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัตินี้ และเบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สาม

(๔) ทำให้เสียหาย ทำลาย เปลี่ยนแปลง ตัดทอน หรือปลอมบัญชีหรือเอกสารของผู้ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญาที่จัดทำขึ้นตามหน้าที่ในการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) กระทำการหรือไม่กระทำการโดยอาศัยโอกาสที่ตนมีตำแหน่งหน้าที่ดังกล่าวโดยทุจริตจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของกลุ่มสัญญา

มาตรา ๔๘ บรรดาความผิดในส่วนที่ ๒ นี้ ยกเว้นมาตรา ๔๘ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนสามคน ซึ่งคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใดและผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดในส่วนที่ ๒ นี้ ยกเว้นมาตรา ๔๘ เป็นนิติบุคคล กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้น หรือตนได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นแล้ว

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๑ พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินการตามหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจ Escrow Account ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๔ หรือประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การอนุญาตให้บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการจัดให้มีบัญชีดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มสัญญา (Escrow Account) ลงวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนดังกล่าวประสงค์

จะประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ดำเนินการขอรับใบอนุญาตภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อหรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกันอันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๑๑ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากระบบการทำสัญญาจะซื้อจะขาย อสังหาริมทรัพย์หรือการทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นใดในปัจจุบัน ดำเนินการโดยอาศัยความน่าเชื่อถือระหว่าง คู่สัญญาเป็นหลักในการชำระหนี้ตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญา การที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ชำระหนี้ตามที่ กำหนดไว้ในสัญญาหรือมีเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของคู่สัญญา จะทำให้ระบบการซื้อขาย อสังหาริมทรัพย์หรือการทำสัญญาต่างตอบแทนเกิดความเสียหายหรือหยุดชะงักอันส่งผลกระทบต่อคู่สัญญาและ ระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ดังนั้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่คู่สัญญาและสร้างความมั่นคงต่อ ระบบเศรษฐกิจของประเทศ สมควรให้มีคนกลางที่มีความมั่นคงและน่าเชื่อถือเพื่อทำหน้าที่ดูแลการชำระหนี้ ของคู่สัญญาให้เป็นไปตามที่ตกลงกันไว้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้